

Julextra Hela Sverige ska leva!

Två glada herrar från Kiladalens Utveckling AB tar emot utmärkelsen. Till vänster Gunnar Casserstedt, till höger Larz Johansson. Foto: Anne Helgesson

Här är årets pristagare!

Höjdpunkten på Hela Sverige ska levas förenings- och höstmöte är när vi firar de som fått utmärkelsen Årets lokala utvecklingsgrupp och Årets kommun. De får sina prischeckar på 10 000 kronor och sedan berättar de om sin verksamhet. Så var det naturligtvis i år också, på höstmötet den 1 december i Uppsala.

Hedersomnämning till Hylte kommun

I år fanns även ett hedersomnämning som gick till Hylte kommun som på ett föredömligt sätt gjort en speciell insats. Hylte är en landsbygdskommun som medvetet jobbat med integration, digital infrastruktur och unga. Kommunen har, trots begränsade resurser, tillvaratagit de möjligheter till utveckling som nyanlända ger och är den kommun som växt mest i regionen tack vare detta, och efter en längre tid av befolkningsminskning.

Men höstmötet är mer än utmärkelser, och i år har mötet antagit en ny strategi för Hela Sverige ska leva. Många spännande förändringar väntar bakom hörnet!

Läs mer om vinnarna på vår hemsida helasverige.se

Värnamo kommuns representanter tar emot check och diplom. Från vänster Ulf Svensson, Anna Theorell, Hans-Göran Johansson och Stina Gof. Foto: Anne Helgesson

Årets lokala utvecklingsgrupp 2016 blev Kiladalens Utveckling AB med motiveringen: *Kiladalens Utveckling AB har tagit ett mycket innovativt helhetsgrepp på utvecklingen av sin bygd. De har startat upp Sveriges första digitala lanthandel och är motorn bakom en servicepunkt i byn med bland annat SFI-undervisning och sjuksköterskemottagning och planen är att bygga hyresbostäder i anslutning till punkten.*

Årets kommun 2016 blev Värnamo kommun med motiveringen: *Värnamo kommun ser dialog med landsbygdsinvånarna som viktigt och arbetar aktivt för att skapa möjligheter till medbestämmande. Skolor, bredband, närproducerad mat och närtrafik är hörnstenar för landsbygdens överlevnad och detta satsar kommunen på. Arbetet har gett resultat: landsbygden växer lika mycket som staden. Värnamo kommun har en tydlig strategi för landsbygden som inspirerar.*

Ny strategi för Hela Sverige ska leva

På årets förenings- och höstmöte antogs Hela Sverige ska levas nya strategi som sträcker sig till 2020.

Här beskrivs vad vi är och vill vara, samt målbilder för år 2020 i olika avseenden. Exempelvis ska vi vara en efterfrågad samarbetspartner i alla regioner/län där även företrädarna för länsbygderna är efterfrågade.

Frågorna som prioriteras under de kommande tre åren är service, kultur, lokalt inflytande, infrastruktur och digitalisering. Ämnena har vaskats fram under 2016 i en bred process där våra medlemmar kunna göra sin röst hörd på flera olika sätt – bland annat i en enkät på vår hemsida.

forts. nästa sida»

Strategin visar färdriktningen för hur vi ska förnya oss och skapa en modern folkrörelse, utan att glömma vår historia. En del av detta är en ny kommunikationsplattform som vi börjar arbeta med under 2017. Vi ser över vår grafiska profil, vårt bildspråk och hur vi skriver.

Hur vi kommunicerar vår organisation utåt är oerhört betydelsefullt. Vi har därför beslutat att upphandla utvecklingsarbetet för att få ett så bra resultat som möjligt. När det här bladet gått i tryck ligger offertunderlaget på vår hemsida. Dela gärna om ni känner till en bra byrå.

Strategin finns att läsa på vår hemsida under fliken Om oss/styrdokument.

Tillsammans med länsbygderåden har styrelsen reviderat de kriterier som länsbygderåden måste uppfylla för att få sin del av anslaget som vi får av staten. Beslutet blev att pröva de nya kriterierna under 2017.

Bland nyheterna finns kraven på minst sex utskick per år med information till de lokala grupperna i upptagningsområdet och att kalla till minst ett fysiskt möte per år.

Intensivt år om jämställdheten

Hela Sverige ska levas jämställdhetsgrupp har haft ett intensivt år. Vi har framställt en del material: en jämställdhetsfolder som ger en introduktion till jämställdhetsarbete och ett "paket" med enkla verktyg för att börja tala om jämställdhet, skapa inkluderande möten och annat. Hela Sverige ska levas jämställdhetsstrategi har också uppdaterats och antagits av styrelsen.

Under Landsbygdsriksdagen samarbetade jämställdhetsgruppen med #ungapålandsbygden kring ett seminarium om härskar-tekniker, som fick god respons och hade många deltagare.

Hela Sverige ska levas styrelse har fortsatt att mäta talartiden på sina möten med appen GenderTimer i kampanjen #jämställtmöte. Vi är glada över att kvinnorna har tagit mer plats i år än tidigare – och att vi samtidigt uppnått vårt mål, att ha en fördelning av talartiden på 60-40. Under 2016 var i genomsnitt 42,4 procent av deltagarna i styrelsemötena kvinnor och de talade 49,5 procent av tiden.

Nu är det dags att ta arbetet vidare och jämställdhetsgruppen pratar om hur vi kan gå mer på djupet med Hela Sverige ska levas möten för att de verkligen ska kännas inkluderande och välkomnande för alla.

Jämställdhetsgruppen vill också inspirera andra med sitt arbete. Därför kan ni läsa allt om #jämställtmöte och GenderTimer på hemsidan, och där kan ni också ladda ner allt material. Gå till: [helasverige.se/Vad vi gör/Jämställdhet](http://helasverige.se/Vad-vi-gör/Jämställdhet)

Hela Sverige ska levas ena ordförande Åse Classon lyssnar på Thages avskedsord. Foto: Anne Helgesson

Thage avtackades

2016 är det sista året som Thage G Peterson, före detta industriminister och talman, är medlem i utmärkelsekommittén för Årets lokala utvecklingsgrupp och Årets kommun. Thage brinner för byarörelsen och har varit en mycket engagerad och kunnig ledamot i utmärkelsekommittén. Han har dessutom varit med länge – Thage hade regeringens uppdrag att leda kampanjen Hela Sverige ska levas som var ett samarbete mellan regeringen och folkrörelseorganisationerna.

Läsvärt om landsbygd

Tillväxtanalys har kommit med ett PM om landsbygdspolitik, framtagen för parlamentariska landsbygdskommittén.

Här berättas om landsbygdspolitiken i Norge och Finland som i vissa delar skiljer sig från den svenska. Vi får också stifta bekantskap med verktyget landsbygdssäkring (rural proofing) som praktiseras i Finland, Storbritannien och Kanada. Landsbygdssäkring används för att tydliggöra ett besluts konsekvenser för landsbygden.

Materialet kan laddas ner på Tillväxtanalys hemsida, under publikationer. Tillvaxtanalys.se

Listor gör arbetet lätt

Med listor över vad alla i styrelsen ska göra, och när, så går arbetet i en förening betydligt lättare.

I Uppvidinge riksteaterförening finns det listor för allt.

– Varenda arbetsuppgift vi i styrelsen har, är nedskriven och fördelad på en viss styrelseledamot som har ansvar för att det blir gjort, berättar Ulla-Stina Nordh som är ordförande i föreningen.

Ordförande, exempelvis, är postmottagare och kontaktperson, skriver kontrakt vid föreställningsbokningar, beställer affischer och annonser. Ansvarar också för ansökan om kommunbidrag tillsammans med vice ordförande och är sammanhållande länk.

Ulla-Stinas erfarenhet är att det ofta blir ordförande som gör allt. Det här arbetssättet funkar bra, tycker hon, och det är lätt att vara ordförande.

Styrelsen har ett antal färdiga listor: en föreställningslista med alla arbetsuppgifter som behöver göras i samband med en föreställning, en redovisningsblankett för föreställningarna – då

Till höger Ulla-Stina Nordh, ordförande i Uppvidinge riksteaterförening, till vänster vice ordförande Gun Fagerlund. Foto: Lovise Wargklev

går statistiken lätt, en sammanträdesplan och en funktionärslista. Föreningen kallar arbetssättet för Uppvidingemodellen och Ulla-Stina har besökt många föreningar och berättat om den. Vill du veta mer? Mejla Ulla-Stina på ulla-stina.nordh@live.se

Har du också erfarenheter som är värda att delas med andra?
Mejla då redaktören Karin@helasverige.se

Mikrofonderna nätverkar

Bilden till vänster är tagen vid ett nätverksmöte den 15 november med Sveriges regionala mikrofonder. På bilden är de flesta samlade som arbetar med mikrofonder på regional och nationell nivå.

Under 2016 har de nätverkat med varandra för att tillsammans utveckla rutiner och arbetsredskap för sina verksamheter. Projektet är nu avslutat.

Ulla Herlitz som varit projektledare berättar att nu när hela mikrofondssystemet byggs upp så är det mycket värdefullt med Tillväxtverkets projektstöd.

– Vi har kunnat ta fram mallar och rutiner. Vi har kunnat träffa varandra, byta erfarenheter och kunskap och samarbeta kring viktiga frågor som marknadsföring, utbildning och inte minst hur vi ska kunna få till offentligt långsiktigt driftsbidrag för verksamheten, säger Ulla.

Fria Förskolornas riksförbund använder Mikrofonden

Mitt i mörka november såg ett unikt samarbete dagens ljus. Fria Förskolornas riksförbund (FSO) och Mikrofonden Sverige ingick en avsiktsförklaring om samarbete för att underlätta för de idéburna fria förskolorna i Sverige att få tillgång till kapital. Det finns omkring 350 fria förskolor runt om i landet. De drivs ofta som kooperativ och många har problem med att få kontokrediter och lån i de stora affärsbankerna.

De fria förskolornas VD Mimmi von Troil vände sig till Mikrofonden för att få hjälp med finansiella lösningar generellt för sina medlemmar och det var så det började. Nu informerar vi i våra nätverk och kanaler om varandras verksamheter. Den här modellen om en gemensam avsiktsförklaring kanske också kan locka till nya samarbeten mellan andra branschorganisationer eller civilsamhällets organisationer och Mikrofonden.

Läs mer på ffso.se och mikrofonden.se

Mimmi von Troil. Foto: Christopher Buchholz

Nu kommer ultralokal journalistik

I förra nyhetsbladet berättade vi om initiativet Blank Spot Project för att stärka upp lokaljournalistiken runt om i Sverige. Nu går Kristianstadsbladet i bräsch för ultralokal journalistik och återinför byakorrar på deltid i fem orter i kommunen. Finansiering sker med Leaderpengar. Byakorrarna anställs på två år och kommer att få en utbildning i frilansjournalistik. Förhoppningen är att verksamheten kan stå på egna ben efter projekttidens slut.

Satsa på nyanlända barn och ungdomar

Är ni intresserade av att underlätta för nyanlända barn och ungdomar att komma in i samhället? Då ska ni kolla upp om ni kan söka projekt- och lokalstöd hos Arvsfonden. Ett av kraven är att ni är en ideell förening/ icke vinstdrivande organisation.

Läs mer på Arvsfondens hemsida arvsfonden.se "Nyanländasatsningen"

Vi upphandlar ny kommunikationsplattform

Riksorganisationen Hela Sverige ska leva behöver en kommunikationsplattform som speglar vår nya strategi för åren 2017–2020 och ska nu förnya grafisk profil, bildspråk, ordval, kanaler med mera.

Är du rätt person eller företag som kan hjälpa oss med det?

Vi vill att du/ni pitchar din/er idé på upplägg senast den 27 januari. **Underlag och kontaktuppgifter finns på vår hemsida, helasverige.se**

Nordiskt inspirationsmöte gav mersmak

Den 25 november bjöd Nordregio och Hela Norden ska leva in till dialogmöte om hur vi bäst inkluderar unga och nyanlända i lokalt utvecklingsarbete.

Intresset för frågan är stort och allt fler kommuner arbetar för en bättre integration av nyanlända flyktingar och ser dem som en resurs. Genom matlagning, kulturfestivaler och frivilligorganisationer kommer man långt, visade många exempel. Det handlar om att inkludera de nyanlända i sociala nätverk, något som i sin tur kan leda till jobb, enligt forskaren Susanne Söholt från Norge.

Att förstå ungas behov och inkludera unga i lokalt beslutsfattande är en annan central utmaning i Norden. Här visar bland annat Mellerud i Dalsland vägen med fungerande ungdomsråd och ett eget ungdomshus med stadigt ökande publik, både infödda och nyanlända.

– Viktigast i arbetet med unga är att prata med unga, inte om dem, sa Sofie Skalstad från projektet Nytänk.

Deltagarna önskade sig en ny träff nästa år. Nordregio och Hela Norden ska leva lovade att ordna detta.

Länkar: www.nordregio.se

Rättelse: I förra numret gav vi föreningen Friteatern fel hemsidesadress. Den rätta adressen är: friteatern.se

Årskrönika

Det är ett mycket händelserikt år som nu lider mot sitt slut. När vi tittar i backspegeln kan vi se att landsbygdens frågor verkligen på ett tydligt sätt har klivit in i den nationella och regionala debatten. Att det finns en klyfta mellan stad och land, och vad det får för konsekvenser, börjar nu diskuteras ännu mer. Vi har under lång tid varit en aktiv part i att lyfta dessa frågor. Känslan är att Hela Sverige ska leva har en mycket viktig roll att spela de kommande åren då frågan om ett land i balans kommer vara fortsatt aktuell och angelägen.

Vi har fått fler följare på Facebook, fler platser i viktiga kommittéer, deltagit i fler debatter och vi har skrivit fler debattartiklar än någonsin förr. För min personliga del tycker jag det är roligt och ärofyllt att få vara krönikör i Land, Sverige största veckotidning. Dessutom har vi gjort ett stort internt arbete för att skapa underlag till vår framtida strategi och nya kommunikationsplattform.

Landsbygdsriksdagen fick väldigt goda recensioner och vi lyckades både med att lyfta svåra och angelägna frågor och samtidigt ha massor med bra exempel och roligt tillsammans.

Begreppet urban norm börjar nu etablera sig och få plats i den politiska diskussionen. Där har vi varit med och bidragit till att skapa en medvetenhet som kan leda till förändring.

Vår undersökning gjord av Novus visade att nio av tio vill ha en aktiv landsbygdsolitik, men att ett fåtal anser att det är så idag. Den visade också på att vi har ett högt förtroende bland de som känner till oss. Men också att vi skulle kunna öka andelen som vet att vi är en viktig landsbygdsorganisation och inte bara ett slagord.

Jag är så stolt och glad över att få tillhöra en sådan omfattande rörelse med så många kloka människor som skapar förändring i hela landet. Att jag har fått möjlighet att jobba med människor som brinner för samma saker som jag gör och att vi ser att det faktiskt ger eko i landet. Men vårt jobb är långt ifrån klart. Så håll i er – nästa år kommer det hända ännu mer...

Foto: Snezana Vucetic Bohim

Terese Bengard

God jul &
Gott nytt år

NYHETER I KORTHET

ERP 2017

Nu är det beslutat att det blir en Europeisk landsbygdsriksdag, ERP, den 18-21 oktober 2017 i Venhorst i Nederländerna. Hela Sverige ska leva har fått medel för genomförande tillsammans med de europeiska landsbygdsnätverken European Rural Community Alliance, Partnership for Rural Europe och European LEADER Association for Rural Development.

Fullt hus i Stjärnsund

Det var fullt hus i Stjärnsunds kursgård Fridhem när lokalekonomidagen arrangerades söndagen den 20 november. Deltagarna fick veta mer om kooperativ, bygdebolag, inköpsföreningar och mycket mer. En mycket lyckad dag! Dokumentation finns att ladda ner på lokalekonomidagarna.se

Skotsk landsbygdsriksdag

Den 6-8 oktober ordnade skottarna sin andra landsbygdsriksdag. De har hämtat inspiration från vår svenska landsbygdsriksdag med studiebesök, miniseminarier med mera. Även frågeställningarna liknar de svenska. Staffan Nilsson, vår ena ordförande, deltog och berättar att riksdagen mynnade ut i ett manifest med prioriterade frågor.

– Deras första prioritet är tillgång till bredband. Landsbygdsföretagande är också viktigt. Men det är intressant att konst och kultur också kommer högt upp på listan, säger Staffan.

Utmana den urbana normen

#ungapålandsbygden utmanar den urbana normen i en konstutställning som går på turné under sommaren 2017. Konstverken ska belysa den urbana normen och vidga bilden av vad landsbygd är och kan vara.

Har du en konstnärlig idé kring detta och är mellan 18 och 35 år kan du bli en av de fem landsbygdsbaserade konstnärer vars verk utgör utställningen.

Vi vill ha din ansökan senast den 8 januari 2017. Läs mer och ansök på ungapålandsbygden.se

Nytt serviceprojekt på gång

Hela Sverige ska leva har möjlighet att söka pengar från Tillväxtverket för lokala servicelösningar. Vår ansökan kommer att bygga på resultatet av den förstudie om ökad lokal mobilisering för utveckling av lokalt anpassade servicelösningar som avslutades i våras. Ett antal länsavdelningar har anmält intresse för att delta i ansökan. Projektiden är tänkt till början av 2017 till sommaren 2019. Läs slutrapporten av förstudien på vår hemsida helasverige.se/vara-projekt/avslutade-projekt. Kontaktperson Claes Becklin, epostadress: claes.becklin@helasverige.se

HELA SVERIGE SKA LEVA

Stortorget 7, 2 tr • 111 29 Stockholm
Ansvarig utgivare: Terese Bengard
Redaktör: Karin Wenström
Telefon: 08-24 13 50
E-post: karin.wenstrom@helasverige.se

Du hittar oss även på:

Instagram

Facebook

Twitter